

1. Legyen $\Sigma = \{0, 1\}$. Az f függvény értéke egy $x \in \Sigma^*$ inputon xx , amennyiben x olyan nem-üres szó, ami csak egyféle karaktert tartalmaz, egyébként f nincsen értelmezve.

Adjon meg egy olyan (determinisztikus, több szalagos) kiszámoló Turing-gépet, ami ezt a függvényt számolja ki,

- először szövegesen, de precízen vázolja a működését,
- majd az átmeneti függvény megadásával vagy ábrával is!

3 szalaggal:

2.szalag elejét megjelölöm, és felmásolom az inputot rá.

Miközben olvasom az inputot az első szalagról átmásolom azt a második szalagra egy az egyben. (Ha nem ugyanolyan karakter jött, akkor egy trap állapotba menjünk át, ami vissza van hurkolva önmagába). Ha elfogyott az input, akkor a második szalag végéről előre megyek az X-ig, és még egyszer felmásolom a 3. szalagra.

TÁDÁM így lett a csokapik.

2. Álljon L az olyan Turing-gépek kódjaiból, amiknek nyelve tartalmazza a diagonális nyelv minden szavát. Igazolja, hogy L nem rekurzív!

Mivel a diagonális nyelv nem RE \rightarrow ezért nem Rekurzív sem.

Miért nem RE?

Tegyük fel indirekte, hogy az. Tehát létezik M TG, amelynek a nyelve:

- ha w eleme $L_d \rightarrow w$ eleme $L(M)$
- ha w nem eleme $L_d \rightarrow w$ nem eleme $L(M)$

M kódja legyen w^*

- ha w^* eleme $L_d \rightarrow w^*$ eleme $L(M) = L(Mw^*) \Rightarrow w^*$ nem eleme diagonális a def miatt.
- ha w^* nem eleme $L_d \rightarrow w^*$ nem eleme $L(M) = L(Mw^*) \Rightarrow w$ eleme L_d a kezdőfeltevés miatt

3. Igaz-e, hogy az $\{a^n b^n \mid n \geq 1\}$ nyelv

- (a) rekurzív?
- (b) rekurzívan felsorolható?
- (c) P -ben van?
- (d) NP -beli?

Adjunk rá egy mindig leálló Turing gépet, ami mindig megáll (ilyet könnyű), azaz a és b igaz. Megnézzük, hogy a gép mennyi ideig fut, valószínűleg párszor végigfut a bemeneten, szóval $O(n)$ -es, ebből következik hogy P -beli, és NP -beli is :)

4. Algoritmikusan eldönthető-e a következő feladat: Adott G_1 és G_2 két környezetfüggetlen nyelvtan esetén a kérdés az, hogy $L(G_1) \cup L(G_2)$ az üres halmazra egyenlő-e.

Egyenként eldönthető, hogy $L(G_1)$ vagy $L(G_2)$ üres halmaz-e. Márpedig az unió akkor üres, ha mindkét halmaz üres egyenként, tehát eldönthető a válasz. (Ez túl egyszerű volt??)

5. Álljon az L nyelv azon Turing-gépek kódjaiból, amik legfeljebb egy szót fogadnak el. Igazolja, hogy $L \in coRE$.

L eleme $coRE$ a.cs.a L komplementer eleme RE .

L komplementer = $\{w: \text{vagy nem TG-et kódol, vagy (TG-et kódol és több mint egy szót fogad el)}\}$

Ilyen pedíglén van:

- Nézzük meg hogy w TG-e. Ha nem akkor elfogadjuk.
- Ha igen akkor megnézzük, hogy hány szót fogad el.
 - Próbáljunk ki minden lehetséges inputot egy k véges korlátig.
 - Ha több mint egy szót elfogadtunk álljunk le elfogadjunk el.
 - Ha 0 vagy 1-et akkor növeljük k korlátot.
 - Ha valóban létezik több mint egy szó amit elfogadunk az véges időben kiderül, ha nem akkor nem állunk le, így ez egy jó RE algoritmus.

1. Legyen $L = \{w\#wx : w, x \in \{a, b\}^*\}$. Adjon meg egy, ezt a nyelvet elfogadó 2 szalagos Turing-gépet:
– előbb szövegesen, de azért elég precízen vázolva, hogyan működik,
– utána egy ábrával vagy az átmeneti függvény pontos leírásával!

A 2. szalagra ráírjuk a w -t.

A fej helyzetét elvisszük: 1.szalag: # jel után; 2. szalag: eleje

Egyesével összehasonlítjuk a betűket, és csak akkor lépünk tovább, ha ugyanazok.

Ha elértük a 2. szalag végét, akkor nyertünk.

Helyesség: egyezés esetén elfogad: triviális; nemegyezés esetén beragad egy nem elfogadóba

2. Legyen $L_1 \subseteq \Sigma^*$ egy rekurzívan felsorolható nyelv és L_2 álljon azokból az $x \in \Sigma^*$ szavakból, melyekhez nem létezik olyan $y \in \Sigma^*$, hogy $|y| = |x|$ és $y \in L_1$. Igazolja, hogy $L_2 \in \text{coRE}$.

L_2 eleme coRE a.cs.a ha L_2 komplementer eleme RE.

L_2 komplementer = olyan x szavakból áll, melyekhez létezik olyan y , hogy x és y hossza megegyezik, és $y \in L_1$.

Tehát létezik olyan M TG, hogy $L(M) = L_2$ komplementer, és elfogadáskor megáll.

Ilyen pedígen van:

- tetszőleges x inputra keressünk vele egyenlő hosszúságú y -t. Mivel x hossza véges, ezért a keresés is véges időben fog eredményre találni.

3. Álljon az L nyelv az olyan Turing-gépek w kódjaiból, hogy a w kódú Turing-gép legalább egy szót elfogad az univerzális nyelvből. Igazolja, hogy ez az L nyelv nem rekurzív!

TFH az, tehát létezik M TG ami mindig megáll.

Kéne, hogy ha w nem TG kód akkor elutasít, ez rendben.

Ha w TG akkor meg azt vizsgáljuk, hogy legalább egyet elfogadott-e, és ha igen akkor elfogadunk. Na de ilyen nincsen hiszen max. azzal a fenti korlátos módszerrel tudnánk csinálni, ami RE algoritmus, nem R, mert nemleges válasznál nem áll le. Btw L_u is RE és nem R

4. Algoritmikusan eldönthető-e az alábbi feladat: Adott a G_1 és G_2 környezet-független nyelvtan. Kérdés, hogy $L(G_1) = \overline{L(G_2)}$.

Nem igaz, mert ha így lenne, akkor $L(G_1) \cap L(G_2) = \emptyset$ igaz lenne, de G_2 komplementere akár CS is lehet (nem zárt komplementere), és ha CS es G_1 üres, akkor ürességet tudunk ellenőrizni CS-re

5. Tudjuk, hogy $L_1 \in \text{NP}$ és $L_2 \in \text{SPACE}(n^2 \log n)$. Következik-e ebből, hogy $L_1 \cap L_2 \in \text{EXPTIME}$?

L_2 -ből t.i.t-lel csinálunk $\text{Time}(c^{(n^2 \log n)})$ -t, ez egyenlő $2^{(\log c \cdot \log n \cdot n^2)}$ -tel.

Tehát $L_2 \in \text{EXPTIME}$, NP részhalmaza EXPTIME , tehát a metszetük a bővebb halmaz azaz az EXPTIME .

2. Az $L_1, L_2 \subseteq \{0,1\}^*$ nyelvekhez definiáljuk az $f(x)$ függvényt úgy, hogy legyen $f(x) = 1$ ha $x \in L_1$, legyen $f(x) = 2$ ha $x \in L_2 - L_1$, egyébként pedig $f(x) = 0$. Igaz-e, hogy ha $L_1, L_2 \in R$, akkor az f egy rekurzív függvény?

Ha L_1, L_2 rekurzív \rightarrow Létezik M_1 és M_2 TG, melynek a nyelve L_1 illetve L_2 és ezek mindig megállnak. Kéne olyan M' TG ami azt csinálja mint a függvény, és mindig megáll.

Ilyen van:

- Adjuk be x -et M_1 -nek. Ha elfogadja akkor 1 lesz az output, ha nem fogadja el, az azt jelenti, hogy nincs benne L_1 -ben. Ilyenkor adjuk be M_2 -nek: Ez eldönti, hogy L_2 -ben van-e (és L_1 -ben nincs, mert előbb elutasított M_1). Ha M_2 elfogad akkor M' outputja 2 lesz, különben 0. Mivel M_1 és M_2 rekurzív mindig megáll, ezért a belőlük építkező M' is.